

Igor Eterović*

Obalna toponimija Lovranštine

U ovome se radu prezentiraju rezultati istraživanja obalne toponimije Lovranštine, koja je dosad u znanstvenoj literaturi dobila izuzetno skromnu pažnju. Osnovni je cilj dopunjavanje popisa obalnih toponima duž cjelokupne linije Lovranštine, tj. svih triju katastarskih općina koje se s obrodnaka Učke spuštaju do mora (k. o. Oprić, k. o. Lovran i k. o. Tuliševica). Toponimi su prikupljeni od lokalnih kazivača koji su svojim životom i poslom usko bili (te i dalje jesu) vezani za more i obalnu liniju navedenog prostora. Posebna je pažnja posvećena motivaciji pojedinih toponima koja ima uporište u pojedinim običajima, događajima ili zbivanjima danas živim u diskursu lokalnog stanovništva, prvenstveno ribara i drugih ljudi povezanih s morem, a koji su se uspjeli dobiti od kazivača.

Ključne riječi: toponimija, obalna toponimija, Lovranština, kazivači

Uvod

Toponimija, odnosno ukupnost geografskih imena za vode, brda, naselja i ostale objekte/rudine neposredno na terenu, današnji je odraz složenih kulturalnih, socioloških i jezičnih slojeva u okviru kojih su ta imena nastala. Ona najstarija svjedoče o specifičnu suživotu čovjeka i prostora kakav je danas nepoznat, pa u povijesnom smislu imaju velik značaj. Dosad je već mnogo puta istaknuto¹ da su toponimi iznimno bogatstvo pojedinog prostora i važan dio nematerijalne baštine svakog zavičaja koji se diči starinom i tradicijom. Primjer su takva prostora Lovran i područje koje mu gravitira – Lovranština, a istraživanje toponimije dobar je način valorizacije

* Dr. sc. Igor Eterović zaposlen je kao poslijedoktorand na Katedri za društvene i humanističke znanosti u medicini Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Braće Branchetta 20, HR-51000 Rijeka. Elektronička pošta: igor.eterovic@uniri.hr.

¹ Usp. npr. Šimunović, Petar, *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2009., str. 15–22; Skračić, Vladimir, *Toponomastička početnica: Osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja*, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2011., str. 89. itd.

bogate kulturno-povijesne tradicije ovog dijela Liburnije.² Područje Lovranštine, slično Opatiji, davno je izašlo iz globalne izolacije postavši mondano stjecište turista, no s druge strane ipak u velikoj mjeri počiva na tradiciji iznimne starine. Taj spoj modernog i starog istovremeno je i atraktivan i izazovan u istraživanju toponimije, u prvome redu zbog brza gubljenja toponimskog korpusa, koji polako odlazi sa zadnjim starijim lokalnim govornicima, dok mlađe generacije više ne pamte nekadašnja imena.

Obalna toponimija posebno je ugrožena kategorija tog imenskog korpusa. Ona najčešće živi isključivo u diskursu lokalnih ribara i ljudi koji su direktno povezani s morem. Nije zabilježena u katastru i iznimno je malo izvora iz kojih se može iščitati, stoga je osnovni izvor za njezino prikupljanje lokalni kazivač. Napuštanjem određenih praksi ribarenja i smanjenjem njihova broja obalna toponimija ulazi u skupinu najugroženijih toponima s obzirom na njihov nepovratni gubitak. Lovranština je imala sreću da se istraživanja njezinih obalnih toponima već poduhvatio Stanislav Gilić,³ a oni su sramežljivo dotaknuti i u istraživanju toponimije lovranske k. o. Tuliševica, u onim rubnim dijelovima gdje graniči s morem.⁴ Unatoč tome obalni dio toponimskog korpusa i dalje nije dovoljno valoriziran, što je bilo osnovni poticaj ovom istraživanju.

Predmet istraživanja

Bez obzira na spomenutu zahvaćenost k. o. Tuliševica u prethodnim istraživanjima, sintetski smo obuhvatili cijelu obalnu liniju te pokrili, uz spomenutu, i druge dvije lovranske katastarske općine: Opić i Lovran (v. *Sliku 1*). To će se kasnije pokazati opravdanim upravo zbog bitne nadopune korpusa toponima duž cijele obalne linije Lovranštine.

Osim same obalne linije čija imenovanja u najužem smislu predstavljaju obalnu toponimiju, u registar toponima unijeli smo i sve one koji su u neposrednom zaleđu obalne linije – otprilike do

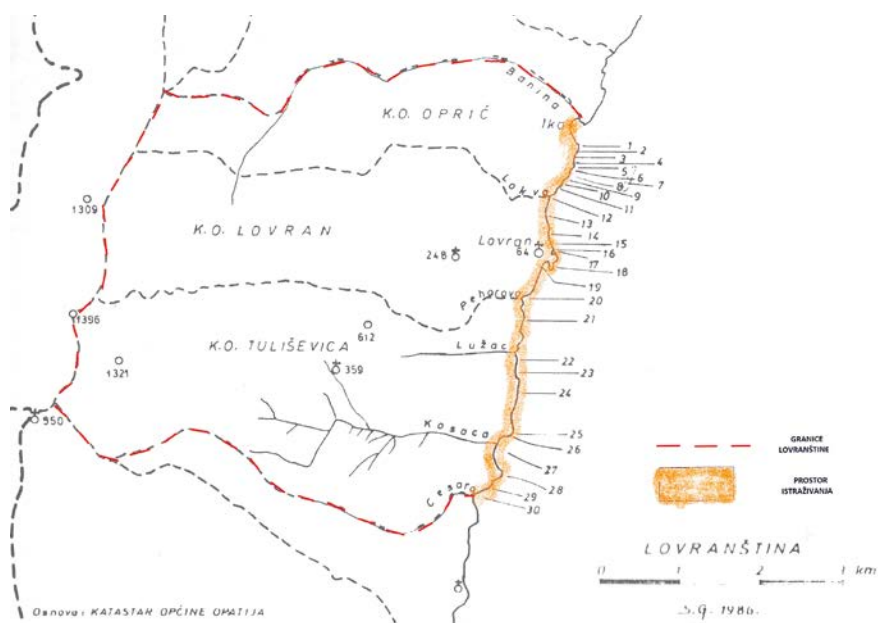
² Za dosadašnje oprimgjerenje te tvrdnje v. Eterović, Igor – Babić, Frane, „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Tuliševice“, *Zbornik Lovranščine*, knj. 3, 2014., str. 189–232 i Eterović, Igor, „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Lovranske Drage i Visoča“, *Zbornik Lovranščine*, knj. 4, 2016., str. 163–216.

³ Gilić, Stanislav, „Obalni toponimi u Lovranščini“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 139–143.

⁴ Eterović, Igor – Babić, Frane, „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Tuliševice“, str. 189–232 i Eterović, Igor, „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Lovranske Drage i Visoča“, str. 163–216.

glavne ceste (državne ceste D66), ili su pak odvojeni od obalne linije kao izdvojeni hrpti, stijene, grebeni. Naime, iako u strogom smislu ne pripadaju obalnoj liniji, svrstani su ovdje skupa s ostalim obalnim toponimima s obzirom na to da pripadaju priobalnom pojasu, a osnovni je cilj bio prikupiti, zabilježiti i sačuvati maksimalan broj toponima. Broj takvih toponima nije velik, ali svakako je vrijedan bilježenja.

Obala Lovranštine srednje je razvedena, najčešće brojnim većim i manjim uvalama nastalim od stalnih ili povremenih tokova te većih bujičnjaka. Topokarta najbolje pokazuje tu razvedenost, gdje se jasno vidi i omeđenje Lovranštine dvama potocima i njihovim ušćima: Banina na sjeveru i Cesara na jugu. Takvih potoka, koji su povezani s obalnom toponimijom jer završavaju upravo na obalnoj liniji imenujući po sebi često cijele uvale, ima još nekoliko. Od sjevera prema jugu to su bujični potok koji se spušta sa *Školarova*, bujični potok *Lokva*, (nestalni) potok *Peharova*, bujični potok *Lužac*, (nestalni) potok *Medveja*, stalni izvor i kratki potok *Jaz* (u Medveji). Generalne geografske osobitosti i razvedenost obale vidljivi su na orto-fotoprikazu Lovranštine (v. *Sliku 2*).

Slika 1. Katastarske općine na području Lovranštine s naznačenim područjem istraživanja (temeljeno na karti u: Gilić, Stanislav, „Obalni toponimi u Lovranštini“, str. 141).

Slika 2. Orto-fotokarta Lovranštine s naznačenim katastarskim općinama (izvor podloge: *Arkod*, <http://www.arkod.hr/>)

Obalna linija prošarana je i zasebnim imenima omanjih rtova (*punti*), uvala, pa čak i zasebnih izoliranih stijena. Svi su ti odsječci u prostoru obuhvaćeni ovim istraživanjem, a pokazuje se da su brojni i posebno imenovani.

Pregled i analiza dokumentiranih toponima

Zbog naravi samog toponimskog korpusa koji je prije svega živ u uporabi lokalnih „ljudi od mora“, u ovom smo se istraživanju oslonili prvenstveno na informacije prikupljene od lokalnih kazivača. Prikupljeni toponimski korpus analizirali smo na tri razine:

- *Geografska*: toponime dobivene od kazivača prilikom intervjua odmah smo uz njihovu pomoć ubicirali na detaljnoj osnovnoj karti (v. *Slike 3–7*). Naime bez precizna ubiciranja toponima i njegova prikaza na karti obavljen je samo dio posla u toponomastičkom istraživanju.⁵
- *Povijesna*: uz toponime mlađeg nastanka direktno smo na temelju informacija dobivenih od kazivača uputili na noviju uporabu, a za druge toponime nastojali smo dati uporište u arhivskim vrelima, povijesnim dokumentima i drugim izvorima. Unutar ove razine svakako treba istaknuti kao zasebnu dimenziju *etnografski* osvrt: kad je građa dobivena od kazivača to omogućila, donijeli smo i druge podatke vezane uz pojedini toponim, a to se najčešće odnosi na samu etimologiju, odnosno podrijetlo nastanka.
- *Jezična*: koliko je u našoj moći, ukazali smo na neke jezične osobitosti, posebno one koje se tiču oslonjenosti na dijalektalne lekseme. Također smo za sve dobivene toponime ponudili i njihovu akcentuaciju prema kazivanju informatora, koji su ujedno i izvorni govornici relevantni za ovu vrstu dokumentiranja.⁶ Naime sva

⁵ Usp. „Svaki referent zauzima mjesto neko mjesto u prostoru (...) i upravo je uspostava i analiza veza između ovih dvaju sastava toponomastičkog znaka (toponimskog lika i referenta) jedna od glavnih zadaća toponomastike, moglo bi se reći: sam njen smisao.“ Skračić, Vladimir, *Toponomastička početnica: Osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja*, str. 98.

⁶ Akcentuiranje je izvršio gospodin Smiljan Grbac, prof., na čemu mu dugujem duboku zahvalnost.

trojica koriste lokalni idiom svoga mjesta rođenja i cijeli su svoj život proveli upravo u sredinama za koje su nam bili informatori.

Kako je riječ o istraživanju posebne grupe toponima, koji su po svojoj prirodi linijski povezani (protezanjem obale), te s obzirom na to da ih nema u broju koji bi otežavao pretraživanje, prednost je pred abecednim kriterijem dana geografskom, odnosno prostornom kriteriju. Svi prikupljeni toponimi donose se po redosljedu imenovanja (dijela) obalnog prostora od sjevera prema jugu, uz dodatnu podjelu na tri zasebne cjeline prema području gravitacije, odnosno katastarskim općinama. Prema tim smo cjelinama ujedno i birali izvorne govornike za informatore. Za prvu cjelinu, koja se odnosi na područje Ike i okolice, odnosno za obalni dio k. o. Oprić, informator nam je bio Veljko Zahej, a riječ je o području od potoka Banine do potoka Lokva. Ferdinand Pavlović bio je informator za drugu cjelinu, tj. obalni dio k. o. Lovran (područje Lovrana: od potoka Lokva do potoka Peharova), a Nevio Malinarić za treću cjelinu: područje Medveje i okolice, odnosno za obalni dio k. o. Tuliševica (od potoka Peharova do potoka Cesara). Za položaj katastarskih općina i njihova točna razgraničenja, odnosno sam prostor istraživanja koji čini obalni pojas tih općina, vidi *Sliku 1*.

Takva je podjela u registru toponima učinjena radi lakšeg snalaženja na grafičkim prikazima, ali i zbog izbjegavanja ponavljanja na kojem se širem prostoru nalazi dotični toponim. Četiri osnovna izvora, prethodno spomenuti rad Stanislava Gilića i trojica informatora, navedeni su uza svaki toponim kraticama u zagradi, radi ekonomičnosti:

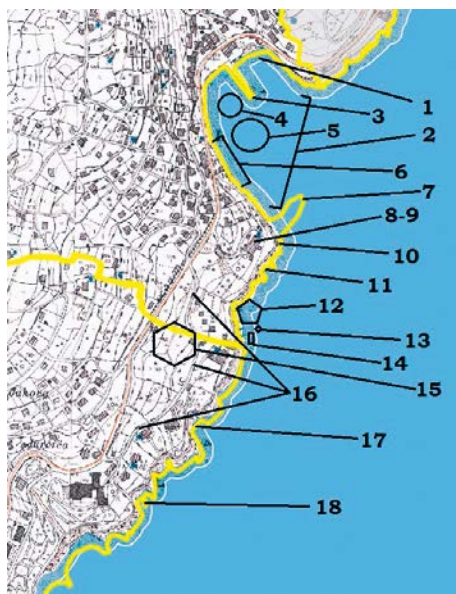
- NM = Informator Nevio Malinarić,
- FP = Informator Ferdinand Pavlović,
- VZ = Informator Veljko Zahej,
- OT = Toponimi zabilježeni u spomenutom istraživanju Stanislava Gilića.

*Hrvatski jezični portal*⁷ korišten je za neka jezična tumačenja, a pri pozivanju na taj izvor korištena je kratica HJP. Ostali korišteni izvori navedeni su u bilješkama.

⁷ „Hrvatski jezični portal (HJP) zajednički je projekt nakladničke kuće Znanje i Srca. Organiziran je oko rječničke baze biblioteke Novi Liber. Većini riječi u bazi pridodani su izvedeni oblici, tj. gramatička razrada.“ (<http://hjp.znanje.hr/index.php?show=o-nama/>, preuzeto 15. veljače 2018.)

IKA (k. o. Oprić)

1. **Bànjina** (VZ), **Banina** (OT)⁸ – riječ je o potoku koji čini prirodnu sjevernu granicu k. o. Oprić, odnosno Lovranštine kao šire cjeline. Informator ga spominje u kontekstu obalne toponimije u okviru ušća potoka u more, a Gilić ga ne obrađuje kao zasebni obalni toponim, već ga samo navodi na grafičkom prikazu/karti (str. 141).
2. **Īka** (VZ) – ime za uvalu u kojoj je smješteno naselje istog imena. Ime je značajne starine; zabilježeno je u arhivskim vrelima s kraja 18. stoljeća. U oporuci iz 1784. godine zabilježeno je kao mjesto gdje prebiva jedan od spomenutih nasljednika (*giacente di qua d' Ika*).⁹ Spominje se i u oporuci iz 1789. godine, koja je izrađena u ikarskoj luci (*nel porto d' Ika*).¹⁰ U oporuci iz 1796. spominje se kuća u *Iki* (*in Ika*).¹¹
3. **Palâda** (VZ) – riječ je o pristaništu za brodove, mulu, za koji informator naglašava kako značenje crpi iz činjenice da se nalazi na stupovima (čak. *pal*, ‘stup’). Riječ je zaista u tom značenju preuzeta iz mletačkoga, odnosno talijanskoga (mlet. *palada*; tal. *palata*)¹², a upotrebljava se za oznaku izgrađene zaštite luke od valova, lukobran (HJP).¹³

Slika 3. Obalna toponimija k. o. Oprić (izvor podloge – hrvatska osnovna karta: *Geoportal Državne geodetske uprave*, <https://geoportal.dgu.hr/>)

⁸ U Gilića je ovaj toponim samo ubilježen na zemljovidu, ali nije ni posebno razmatran ni akcentuiran.

⁹ HR-DARI-41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24: dok. 00058.

¹⁰ Isto, 00094.

¹¹ Isto, 00149.

¹² Usp. natuknicu „Palada“ u: Boerio, Giuseppe, *Dizionario del dialetto Veneziano*, Reale tipografia di Giovanni Cecchini, Venezia, 1869., str. 463.

¹³ Usp. Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 2 (K–poni’), JAZU, Zagreb, 1972., str. 588–589.

4. **Mīća vrùja** (VZ) – riječ je o podmorskom izvoru, odnosno podmorskom vrelu, vrelu na morskom dnu (usp. HJP: *vrulja*)¹⁴ – vrulji – koja se nalazi na sjevernom dijelu ikarske uvale. U usporedbi sa susjednom *Velom vrujom* manja je opsegom, odnosno količinom izbacivane vode u podmorskom izvoru.
5. **Vèla vrùja** (VZ) – podmorsko vrelo koje je smješteno južno od *Miće vruje*, vrulja koja je vodno mnogo izdašnija te sukladno tome i vidljivija kao opsegom veća na morskoj površini.
6. **Pòd vòlti** (VZ) – ime za obalnu liniju neposredno uz *Velu vruju*, a riječ je o obali uz dio obalnog šetališta (*Lungo mare*) koje je nadsvođeno terasom raščlanjenom prema moru svodovima, lukovima (= reg. *volta*, HJP).
7. **Dīga** (VZ) – sama riječ označava „lukobran, gat, obalu, pristan“ (reg., HJP)¹⁵, a ime je to južnog lukobrana u ikarskoj uvali, nastala na prijelazu 1985. u 1986. godinu nasipavanjem materijala iskopanog na tadašnjem gradilištu današnjeg Hotela „Excelsior“ u Lovranu.¹⁶ Isti je kazivač potvrdio da se upotrebljava i ime **Pūnta** za isti lukobran.
8. **Sanatōrio** (VZ) – riječ je o zgradi u kojoj je danas smješten Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, a prije je korištena u svrhe svećeničkog sanatorija, lječilišta (VZ). Sanatorij je „ustanova namijenjena liječenju određenih bolesti te oporavku i odmoru bolesnika, pri čemu su često važni povoljni prirodni čimbenici (klimatski i meteorološki uvjeti i sl.); lječilište“ (HJP: *sanatorij*), a ovaj je lik direktno preuzet iz talijanske riječi za ‘sanatorij’ (tal. *sanatorio*).
9. **Màthaus** (VZ) – riječ je o drugom imenu za istu lokaciju imenovanu prethodnim toponimom, a nastanak je vezan za novije razdoblje kada se ista zgrada koristila za zbrinjavanje djece sa smanjenom sposobnosti rasuđivanja, i to povezivanjem dvaju leksema iz različitih jezika (od tal. *matto*, ‘lud’ + njem. *das Haus*, ‘kuća’). Nastao je kao plod dječaćkog vragolanstva i uvriježio se u kolokvijalnom izrazu generacija koje su se u to vrijeme igrale

¹⁴ Usp. i Šimunović, Petar, *Toponimija hrvatskoga jadranskoga prostora*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2005., str. 267; Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 3 (Poni’–Ž), JAZU, Zagreb, 1973., str. 623.

¹⁵ Usp. i Šimunović, Petar, *Toponimija hrvatskoga jadranskoga prostora*, str. 267; Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 1 (A–J), JAZU, Zagreb, 1971., str. 481.

¹⁶ Godine 1984. odlučeno je da se krene u gradnju hotela, a pušten je u rad 1986. godine. V. Melinčević, Andrija, „Turistički ‚image‘ Lovrana nakon izgradnje Hotela ‚Excelsior‘ i dopunski motivi turističkog boravka“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 249.

- na obližnjem proplanku koji je služio kao nogometno igralište (VZ).
10. **Pûnta od pôp** (VZ) – rt podno današnje zgrade spomenutog Fakulteta. Odatle i podrijetlo – *punta* (‘rt; istureni dio; vrh kopna u more’; usp. HJP: *punta*) na južnom ulazu u naselje Ika. Drugi dio imena toponim duguje prvotnoj namjeni zgrade Fakulteta kao svećeničkog sanatorija (ćak. *sanatorij za popi*). Gilić za ovaj rt dokumentira toponim **Pûnta od Îki** (OT)¹⁷.
 11. **Bânj od kolùdrîc, Bânj od pôp** (VZ) – plaža (ćak. *banj* = ‘kupalistište’, ‘plaža’, od tal. *bagno*, usp. HJP: *banj*)¹⁸ koja se nalazi neposredno pod zgradom spomenutog Fakulteta, a ime ponovno duguje svojoj prvotnoj namjeni svećeničkog sanatorija, aludirajući na časne sestre (ćak. *koludrica*) koje su boravile u njemu. Gilić za ovaj prostor dokumentira toponim **Pòpi** (OT).
 12. **Vrùtkî** (VZ), **Vrutkî** (OT) – riječ je o prostoru južno od *Banja od koludric*, neposredno uz obalu (omanja uvala) bogatom podmorskim manjim vrelima, odakle mu i ime (mn. od *vrutak* = ‘vrelo’, ‘izvor’, usp. HJP: *vrutak*).¹⁹ Treba spomenuti da oporuka iz 1781. godine spominje neka imanja na prostoru *Vrutki* (in *Vrutchi*).²⁰ Obradiva površina smještena na *Vrutkima* spominje se i u oporuci iz 1787. godine (*Terreno coltivato essitante in Urutchi*).²¹
 13. **Bâbina [gròta]** (VZ) – riječ je o stijeni (ćak. *grotta*, od tal. *grotta*) koja omeđuje s južne strane uvalicu *Vrutki* skupa sa stijenom *Kurijera* (v. u nastavku).
 14. **Kurijêra** (VZ), **Korijêra** (OT) – stijena koja skupa s *Babinom* [*grotom*] omeđuje prostor *Vrutki* s juga, a ime je dobila zbog specifične izduženosti koja podsjeća na autobus (ćak. *kurijera*, od tal. *corriera*)²².

¹⁷ Gdje je bilo moguće, doneseni su usporedno i toponimi koje je dokumentirao Gilić u spomenutom istraživanju. Međutim treba biti veoma oprezan sa zabilježenim izgovorom pojedinih toponima: čini se da je kod nekih došlo do tiskarske greške ili su slučajno pogrešno zabilježeni jer je malo vjerojatno da su bili tako izgovoreni (v. npr. u nastavku *Pot Kafe Adrija*). Zabilježeni naglasak u tim toponimima treba stoga uzimati s dozom opreza, a eventualno za primarnu komparaciju uzeti same likove i varijante.

¹⁸ Usp. i Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 1 (A–J), str. 108.

¹⁹ Usp. i Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 3 (Poni’–Ž), str. 623.

²⁰ HR-DARI-41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24: dok. 00042.

²¹ Isto, 00079.

²² Usp. natuknicu „Corriera“ u: Boerio, Giuseppe, *Dizionario del dialetto Veneziano*, str. 198.

15. **Pod Svētēga Mikùlu (VZ)** – prostor podno crkvice Svetoga Nikole, koja se nalazi uz glavnu cestu na ulazu u Lovran. Označavala je otprilike prostor od same crkve do *Vilenštrase* (v. u nastavku). Da je crkvice Svetoga Nikole od davnina bila važan orijentir, svjedoči i zapis imanja s jednim marunom (domaćim kestenom) koje se određuje kao ono *iznad Svetoga Nikole (sopra San Nicolo)* u oporuci iz 1784. godine.²³
16. **Vilenštrase (VZ)** – sporedna ulica (danas Ulica V. C. Emina) koja se nalazi podno crkvice Sv. Nikole na sjevernom ulazu u Lovran, između morske obale i glavne ceste, a lokalno stanovništvo nazivalo ju je tako prema okruženosti brojnim vilama doslovce preuzevši izraz iz njemačkog koji znači „ulica vilā“ (njem. *das Villa*, mn. *die Villen* = ‘vila’ + njem. *die StraÙe* = ‘ulica’).
17. **Màlinica (VZ, OT)** – ime za omanju uvalu s plažicom podno Vile „Frappart“, koja je danas u funkciji plaže za pse. S obzirom na to da izraz označava mlin, odnosno prostor s mlinskim kolum, mlinicu (čak. *malinica*)²⁴, ime bi na prvi pogled indiciralo postojanje kakva mlina. Iako je voda ondje nekada bila stalna protoka (VZ), to je malo vjerojatno zbog slabe izdašnosti izvora koji ne bi mogao pokretati mlinsko kolo. Stoga je opravdanije možda etimologiju tražiti u činjenici da malen, ali snažan izvor neposredno uz rub plaže kontinuirano vrti, drobi, melje žalo svojim istekom u more.
18. **Na Vèra Fêls (VZ, FP), VÈRA FÊLS (OT)** – Gilić ispravno napominje da je riječ ugrađenoj ploči na stijeni s tim natpisom pa ona postaje orijentir i razlog imenovanja²⁵, međutim ne može utvrditi vrijeme i razlog imenovanja. Prema kazivaču (VZ) riječ je navodno o ploči postavljenoj negdje u prvoj polovici 20. stoljeća nakon pogibije mlade plivačice negdje u blizini tog lokaliteta. Da je stijena bila orijentir, svakako svjedoči lokalna uporaba toponima koji donosi kazivač, s napomenom da se tamo išlo sa ribarskim svjetiljkama (*feralima*) loviti ribu s obzirom na to da je dno mora u neposrednoj blizini uz obalu pjeskovito (bez stijenja koje bi pokidale mreže).

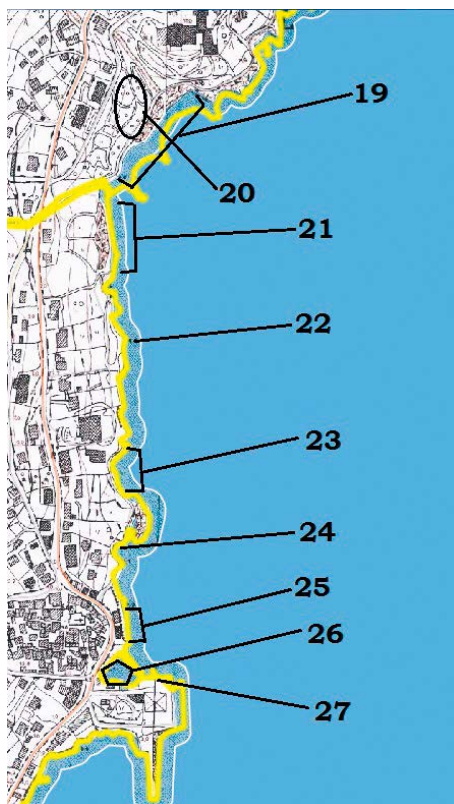
²³ HR-DARI-41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24: dok. 00058.

²⁴ Usp. Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 2 (K–poni’), str. 362.

²⁵ Gilić, Stanislav, „Obalni toponimi u Lovranštini“, str. 142.

LOVRAN (k. o. Lovran)

19. **Bãnjò Kvarnêro** (VZ, FP), **Bãnj** (OT) – ime za glavno lovransko gradsko kupalište, što i samim izrazom kazuje (čak. *banj*, ‘kupalište, plaža’, prema tal. *bagno*, usp. HJP).
20. **Komuščák** (FP) – ime za područje iznad *Banjò Kvarnera*, a danas se tamo nalazi istoimeni park. Moguće je da je ovaj toponim, samo u drugoj varijanti, zabilježen uz jedan antroponim pri određenju dužnika u oporuci iz 1781. godine koji je *od Komunščaka (debitore il Michiele Dobrez di Comunsiach)*.²⁶
21. **Pod Ekcêlziõr** (FP) – ime koje doslovce označava priobalni prostor ispod današnjeg Hotela „Excelsior“. Gilić dokukumentira toponim **Gròte pul Ekcêlzior** (OT), koji još bolje opisuje isti taj prostor s obzirom na to da je riječ o dijelu obale koja se strmo obrušava u more liticama.
22. **Kolũmbova jãja** (FP) – riječ je o imenu za tri stijene, hridine koje izviruju iz mora nedaleko obale podno Hotela „Bristol“, a kazivač pretpostavlja da su ime dobile po specifičnu obliku, odnosno rasporedu, iako ne zna odakle poveznica s (Kristoforom?) Kolumbom.
23. **Pod Belvêder** (FP) – ime koje doslovce označava priobalni prostor ispod današnjeg Hotela „Belveder“.
24. **Čipera** (VZ, FP) – ime za lijepu šljunčanu plažu podno nekadašnje vile, odnosno Pensiona „Zipera“, od koje je i preuzela ime.

Slika 4. Obalna toponimija k. o. Lovran – sjeverni sektor (izvor podloge – hrvatska osnovna karta: *Geoportal Državne geodetske uprave*, <https://geoportal.dgu.hr/>)

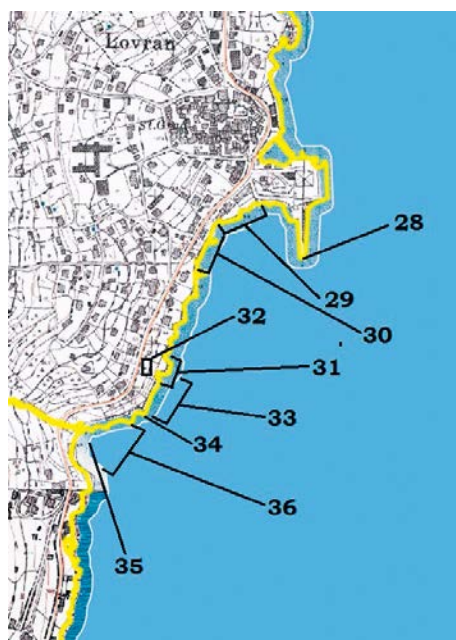
²⁶ HR-DARI-41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24: dok. 00042.

25. **Pod Dànicu** (FP) – ime koje doslovce označava priobalni prostor ispod Vile „Danica“.

26. **Pòrat** (FP) – izraz je regionalizam (od tal. *porto*) za „uređen dio obale za pristajanje brodova; luka“ (usp. HJP: *porat*)²⁷, a imenuje upravo lovransku lučicu podno Starog grada. Gilić (OT) dokumentira toponim **Mandrač** (prema tal. *mandraccio*, mlet. *mandraccio*, a njime se označava „ogrado mjesto u moru pri kraju, vrlo mala luka, pristanište“²⁸) za istu lučicu, koji se koristi među stanovništvom i danas²⁹, iako se u ribarskom diskursu isključivo upotrebljava prvi (FP).

27. **Míci mûl** (VZ, FP) – riječ je, kako i sam izraz govori (usp. HJP: *mol*), o malenu (čak. *mići*) lučkome nasipu, izgrađenom mjestu za pristajanje i vez brodova, mol (od tal. *molo*)³⁰, a koji se nalazi na sjevernom dijelu lovranske luke.

28. **Lantěrna** (FP) (**Věli mûl**) (VZ) – ime za veliki (čak. *veli*) mol, glavno pristanište, koji se često imenuje i prema svjetioniku (čak. *lanterna*, od tal. *lanterna*) na svome kraju. Gilić za ovo pristanište dokumentira toponim **Palāda** (OT), koji u našem istraživanju lokalni kazivač iznosi samo za ikarski mol (v. gore), a za lovranski ga nijedan govornik uopće ne spominje. Zanimljivo je da jedan govornik koji nije iz Lovrana (VZ) spominje pak

Slika 5. Obalna toponimija k. o. Lovran – južni sektor (izvor podloge – hrvatska osnovna karta: *Geoportal Državne geodetske uprave*, <https://geoportal.dgu.hr/>)

²⁷ Usp. i Šimunović, Petar, *Toponimija hrvatskoga jadranskoga prostora*, str. 244, 267, Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 3 (Poni–Ž), str. 10.

²⁸ Gilić, Stanislav, „Obalni toponimi u Lovranštini“, str. 140.

²⁹ Tu uporabnost svjedoči i članak Lozzi Barković, Julija – Barković, Boris, „Lovranski *mandrač* na prijelomu 19. i 20. stoljeća“, *Zbornik Lovranščine*, knj. 2, 2012., str. 119–139.

³⁰ Usp. i Šimunović, Petar, *Toponimija hrvatskoga jadranskoga prostora*, str. 267, 268.

- upotrebu imena *Veli mul* za *Lanternu*, što možda govori u prilog tome da su ribari izvan Lovrana upotrebljavali (i) to ime.
29. **Pot Kafè Âdrija** (FP), **Pot Kàfè Âdrija** (OT) – ime za priobalni stjenoviti pojas podno nekadašnje kavane Caffè „Adria“ (kasnije Villa „Jadran“, odnosno Villa „Lauriana“) od koje je i preuzeo ime, a obuhvaćao bi prostor ispod današnjih Ville „Lauriana“ i Restorana „Najade“.
 30. **Belsìto** (FP) – prostor koji se nastavlja južno na *Pot Kafè Adria*, a ime je dobio po obližnjoj Vili „Belsito“.
 31. **Pot pòpī** (FP) – priobalni prostor koji obilježava manje stjenovito izbočenje, a ime je dobio prema crkvenim posjedima koji se nalaze između tog dijela obale i glavne ceste (ćak. *popi*, ‘svećenici’).
 32. **Ot pòpī** (FP) – ime za zemljišnu parcelu iznad obalne linije koja je bila u crkvenom posjedu (v. prethodni toponim).
 33. **Vrùje** (FP) – prostor koji uključuje prethodni toponim *Pot popi*, ali je nešto većeg areala koji obilježava mnoštvo podvodnih izvora, vrulja koje se pojavljuju za jakih kiša, po čemu je i dobio ime (usp. objašnjenje uz toponim *Mića vruja*). U oporuci iz 1796. godine spominju se *Vrutki* (*Uurutchi*)³¹, no izvjesnije je da se radi možda o ovom lokalitetu ili kojem njemu bliskom jer je, sudeći prema ostalim toponimima (*Labinsko*, *Kali*), riječ o lokalitetu koji se nalazi južnije od Lovrana.
 34. **Màli bânj** (FP) – malo obalno isturenje, rtić (na kojemu se nalazi i jedan mali mol) neposredno prije uvala *Peharova*, a koje se koristi, kako mu ime kazuje, kao malo kupalište (ćak. *banj*).
 35. **Vèli bânj** (FP) – ime koje koriste stanovnici najužeg okolnog područja za veliku pješćanu plažu u uvali *Peharova*. Gilić dokumentira toponim **Bânj Pehàrovo** (OT).
 36. **Pehàrova** (FP), **Pehàrova** (OT) – uvala u kojoj istoimeni nestalni potok utječe u more. Kazivač je potvrdio i varijantu **Pehàrovo** (FP), dok Gilić dokumentira **Pehàrovo** (OT). Riječ je o toponimu velike starine, a zabilježen je u *Kvaderni kapitula lovranskoga*, i to u varijanti *Peharovo* 1595. godine (...GREDUĆ NA PEHAROVO...³²) te varijanti *Peharova* 1601. godine (...V KUNTRADE PEHAROVE...³³) i 1604. godine (...POLI PEHAROVE...³⁴). To-

³¹ HR-DARI-41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24: dok. 00149.

³² Viškanić, Damir, *Quaderna capituli Lovranensis*, Adamić – Katedra Čakavskog sabora Opatija, Lovran – Rijeka, 2002., str. 241.

³³ Isto, str. 99.

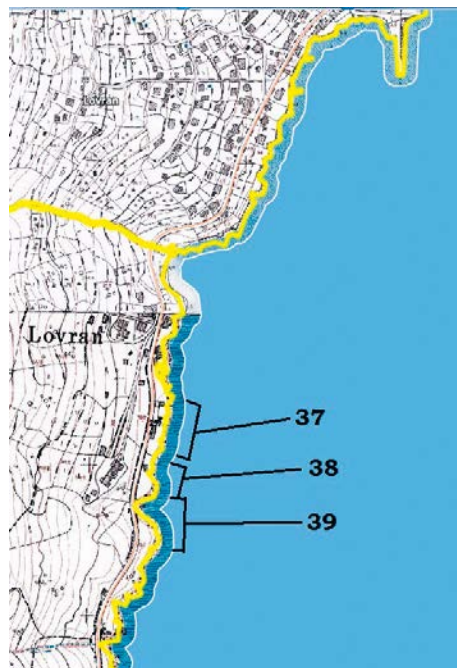
³⁴ Isto, str. 105.

ponim *Peharova* zabilježen je i u oporukama iz 1785.³⁵ i 1786. godine, gdje se spominje posjed zasaden maslinama (*Terreno piantato di Olivari situato in Peharova*)³⁶, kao i u onoj iz 1787., koja također spominje maslinike na tom području.³⁷

MEDVEJA (k. o. Tuliševica)

37. **Sān Rōko** (FP) – ime za priobalni prostor koji podrijetlo duguje istoimenoj vili (Vila „San Rocco“) u neposrednoj blizini.

38. **Pot Špōnarić** (NM), **(Pot) Špōnarići** (FP), **Sponarić** (OT) – ime za priobalno područje podno kuće čiji su nekadašnji vlasnici bili obitelj Šponarić (FP). Kako napominje Gilić, „mjesto nije ničim posebno obilježeno (hridine kao duž cijele ove obale) pa je orijentacija najlakša prema susjednom objektu“³⁸, a da je ta orijentacija bila potrebna, svjedoči kazivač koji ističe da se na tom prostoru nedaleko

Slika 6. Obalna toponimija k. o. Medveja – sjeverni sektor (izvor podloge – hrvatska osnovna karta: *Geoportal Državne geodetske uprave*, <https://geoportal.dgu.hr/>)

na moru vukla mreža migavica jer je dno „čisto“, pjeskovito, dok bi se pak nakon povlačenja mreže dolazilo loviti zubatce i brancine, traženu i cijenjenu morsku ribu. Koriste se obje varijante toponima *Pot Šponarići* ili samo *Šponarići* (FP).

39. **Pot kolūdrice** (FP) – prostor koji se južno nadovezuje na *Šponariće*, a ime je dobio po obližnjem crkvenom posjedu na kojemu su boravile časne sestre (čak. *koludrice*), a koji je i danas u

³⁵ HR-DARI-41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24: dok. 00068.

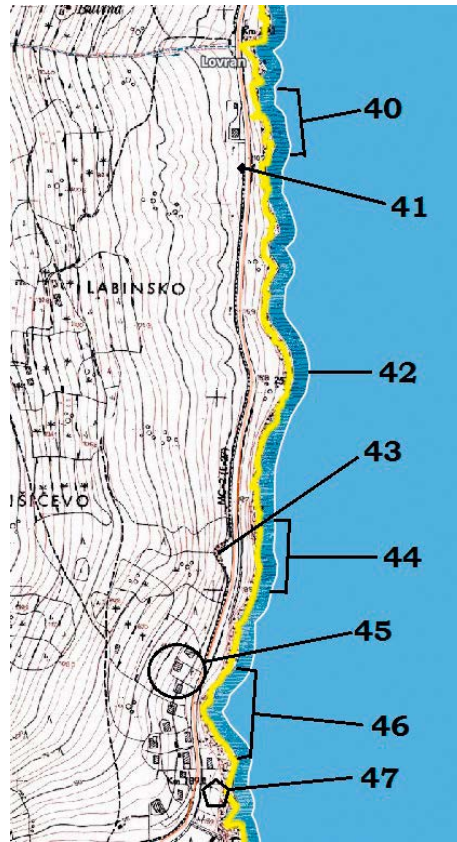
³⁶ Isto, 00071.

³⁷ Isto, 00077.

³⁸ Gilić, Stanislav, „Obalni toponimi u Lovranštini“, str. 142.

sjemenišnoj funkciji kao Dom pastoralnih susreta, koji vode sestre Družbe Presvetog Srca Isusova.

40. **Pot Štāngerōn** (FP, NM) – toponim nešto novijeg postanja, a vezuje se za istoimenu vilu, odnosno Pansion „Štanger“, koja je u neposrednoj blizini iznad mora (uz državnu cestu D66).
41. **Mrtvāčka stēna** (NM) – ime za stijenu koja se koristila kao *počivalo* (čak. ‘odmorište’), nekoliko desetaka metara južnije od današnjeg Pansiona „Štanger“, prilikom nošenja pokojnika u lijesu iz Medveje na lovransko groblje. Ako je bilo potrebno, obavljala bi se na ovom mjestu zamjena nosača.
42. **Škārice** (FP, NM, OT) – jedan omanji rt, koji je ime dobio po dvije stije-
ne koje svojim položajem nalikuju na škare.
43. **Kāva** (NM) – ime za nekadašnji kamenolom (čak. *kava*, od tal. *cava*, usp. HJP: *kava*) prije ulaza u mjesto Medveju, a u kojemu se vadio kamen 1931. i 1932. godine za izgradnju medvejskog mola, luke (NM).
44. **Pot kāvu** (NM) – ime za priobalni prostor ispod nekadašnjeg kamenoloma (v. prethodni toponim).
45. **Piĉ** (NM) – ime za predio na samom ulazu u Medveju, nešto uvučen u kopno.
46. **Pot piĉ** (NM) – ime za priobalni prostor koji se nalazi neposredno ispod *Piĉa* (v. prethodni toponim).
47. **Pod Mājku Bōžjū** (NM) – ime za priobalni prostor ispod ka-
pele Blažene Djevice Marije (Majke Božje), koja se nalazi

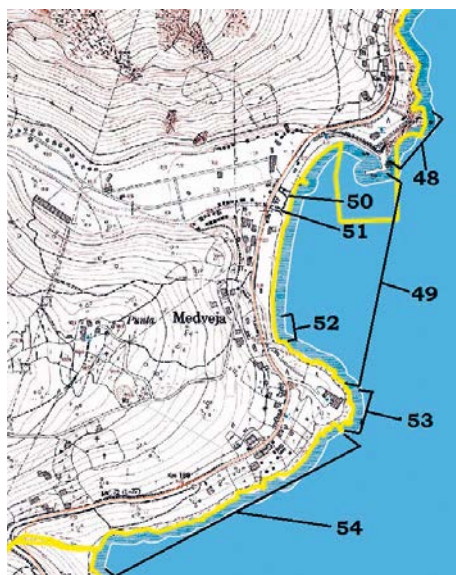

Slika 7. Obalna toponimija k. o. Medveja – središnji sektor (izvor podloge – hrvatska osnovna karta: *Geoportal Državne geodetske uprave*, <https://geoportal.dgu.hr/>)

neposredno s gornje strane ceste prije samog spusta u medvejsku uvalu.

48. **Pūnta od mūlā, Pūnta van mūlā** (NM) – rt koji razdvaja uvalicu *Pot pić* od velike uvale *Medveja*. Ime dobio prema molu (čak. *mul*), tj. medvejskoj luci koja se nalazi na južnoj strani rta. Gilić dokumentira **Pūnta**³⁹ od **Medvĕji** (OT).

49. **Medvĕja** (NM), **Medvĕja** (OT) – kao i kod *Ike*, ime je prvenstveno vezano za uvalu u kojoj se smjestilo naselje istog imena. Riječ je o toponimu veće starosti, a spominje ga *Kvaderna kapitula lovranskoga*, u kojoj je vidljivo upravo imenovanje uvale (*drage*) tim imenom 1561. godine (...*DRAGE MEDVEE...*⁴⁰), 1564. godine (...*DRAGE MEDVEJOL...*⁴¹) i 1565. godine (...*V DRAGI MEDVEJE...*⁴²). Maslinike i vinograde u *Medveji* također spominju i oporuka iz 1784. (*in Medvegia*)⁴³, odnosno 1792. godine (*vignale di Medvegia*)⁴⁴. Još jedna oporuka iz 1792. godine spominje teren koji se nalazi iznad Medveje (*sopra Medvegia*)⁴⁵. U oporuci iz 1793. Medveja (*Medvegia*) spominje se dvaput prilikom određivanja dvaju mikrolokaliteta.⁴⁶

Slika 8. Obalna toponimija k. o. Medveja – južni sektor (izvor podloge – hrvatska osnovna karta: *Geoportal Državne geodetske uprave*, <https://geoportal.dgu.hr/>)

³⁹ U izvorniku stoji dugosilazni naglasak na prvom slovu (,P'), što je očita tiskarska greška. V. Gilić, Stanislav, „Obalni toponimi u Lovranštini“, str. 142.

⁴⁰ Viškanić, Damir, *Quaderna capituli Lovranensis*, str. 83.

⁴¹ Isto, str. 85.

⁴² Isto, str. 89.

⁴³ HR-DARI-41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24: dok. 00058.

⁴⁴ Isto, 00114.

⁴⁵ Isto, 00120.

⁴⁶ Isto, 00123.

50. **Jâz** (NM) – toponim potvrđen i u prethodnim istraživanjima⁴⁷, a vezan je uz stalni izvor u stijeni nedaleko od mora koji čini kraći stalni tok (potočić) koji utječe u more u medvejskoj uvali.
51. **Drăški potòk** (NM) – ime za nestalni potok koji pri sredini medvejske uvale utječe u more. Ime je dobio po *Lovranskoj Dragi*, mjestu na obroncima Učke u dragi koja se geografski otvara prema moru uvalom Medveja, a kroz koje protječe istoimeni potok u svojem gornjem toku.⁴⁸
52. **Pot pećinu** (NM) – ime za jugozapadni kut medvejske uvale gdje se obala zakreće gotovo pod pravim kutom, a koji indicira određenu šupljinu, pećinu, špilju izraženu u morfologiji terena nad tim prostorom. Na tom su mjestu ribari pripremali i reparirali svoje mreže (NM).
53. **Pūnta vān(ka) Tērci** (NM) – rt koji označava izbočenje na van (čak. *vanka*) od posjeda koji indiciraju pripadnost obitelji Terzi.⁴⁹ Gilić dokumentira varijante **Pūnta Cesāra** i **Pul Tērci** (OT), dok kazivač napominje da se u novije vrijeme koristi i ime **Pūnta od/van Kastèla**, prema istoimenoj vili (Vila „Castello“) izgrađenoj neposredno na obalnom izbočenju koji završava tim rtom (NM).
54. **Cesāra** (NM), **Cesāra** (OT) – ime uvale, u kojoj se nalazi plaža, a na kojoj u more utječe istoimeni nestalni potok. Novija istraživanja, objavljena u ovom svesku, rasvjetljuju etimologiju samog imena kao posljedicu određenja šireg ovog područja kao „ničije“ zemlje, odnosno kao one koja ne pripada ni lovranskoj ni mošćeničkoj komuni, već direktno caru, uslijed kontinuiranosti sporova koji su se oko nje vodili između dvije komune.⁵⁰ Kazivač je potvrdio da se nekada mnogo šire područje od današnje uvale do *Punte van Kastela* nazivalo *Cesarom* (NM), o čemu izvještava i Gilić u svojem istraživanju (OT). Inače, toponim je značajne starine, a spominje ga isprava o utvrđivanju prava

⁴⁷ Usp. isto, str. 212.

⁴⁸ Više o ovom ojkonomu v. u Eterović, Igor, „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Lovranske Drage i Visočā“, str. 183. U tom istraživanju, uzmemo li da je kriterij uporabe lokalnog stanovništva osnovan i najvažniji, neopravdano se govori o potoku *Medveja*, koji uporište ima isključivo u upisima po raznim zemljovidima.

⁴⁹ Napomene o drugim toponimima koji upućuju na posjede istoimene obitelji v. u Eterović, Igor – Babić, Frane, „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Tuliševice“, str. 226 i Eterović, Igor, „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Lovranske Drage i Visočā“, str. 208.

⁵⁰ Više v. u radu Ivane Eterović i Roberta Doričića objavljenom u ovom svesku.

ribolova iz 1742. godine⁵¹ te isprava o primopredaji Kastavske gospoštije iz 1784. godine.⁵²

Osvrt i zaključak

U razgovoru s kazivačima došli smo do broja od čak 54 toponima, od čega je njih 12 potvrda onih zabilježenih u prethodnim istraživanjima (7 u identičnom izrazu, 5 u različitoj varijanti), dakle novopronađena su čak 42 toponima. Osim toga zasvjedočene su i neke varijante pojedinih toponima (*Pot Šponarići* i *Šponarići*; *Peharova* i *Na Peharoven*; *Punta van Terci* i *Punta van Kastela*), čime dobivamo brojku od preko 50 novozabilježenih toponima, što je značajan doprinos korpusu (obalne) toponimije Lovranštine. Od sjevera prema jugu svi su oni predstavljeni u prethodno donesenom registru.

Može se primijetiti da je u nekih toponima došlo samo do promjene oblika (*Banina* i *Banjina*; *Kurijera* i *Korijera*; *Šponarić* i *Sponarić*), međutim izuzetno je zanimljivo da su lokacije nekih novozabilježenih toponima u prethodnim istraživanjima sparivane s drugim imenima, pa dobivamo nekoliko lokacija koje su se u različitim razdobljima ili u različitim govornika nazivale drugačije (npr. *Punta od pop* i *Punta od Iki*, *Banj od koludric* i *Popi*; *Banjo Kvarnero* i *Banj*; *Mandrać* i *Porat*; *Lanterna* i *Palada*).

Treba istaknuti i različito postanje brojnih toponima, koji se kreću od samog oblika stijene (*Korijera*, *Škarice*) preko lokacije u određenju prema obližnjoj građevini (*Pot Ekcelzior*), objekata koji se nalaze u blizini (*Pod volti*, *Lanterna*), sve do preuzimanja iz stranih imena i riječi (*Mathaus*, *Vilenštrase*).

Svakako treba naglasiti poprilično jasno raslojavanje najstarijih toponima zasvjedočenih u arhivskim vrelima (*Ika*, *Peharova*, *Medveja*, *Cesara*), onih visoke starosti također prisutnih sporadično u arhivskim vrelima iz 18. stoljeća (*Komušćak*, *Vrutki*, tu bi svakako spadao i *Pod Svetega Mikulu*). Zatim su tu toponimi srednje starosti, nastali nakon procvata turizma početkom 20. stoljeća, kada pojedini objekti za odmor te ugostiteljski i drugi turistički objekti postaju najbolji orijentiri u prostoru (*Sanatorio*, *Banjo Kvarnero*, *Cipera*, *Pot Kafe Adrija*, *Belsito*, *San Roko*, *Vilenštrase*), inače svi redom

⁵¹ Usp. Munić, Darinko, „Dokument o utvrđivanju prava ribolova i svjedočanstva o lovu između Kastavske gospoštije i Pazinske grofovije“, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 27, 1986., str. 140 i Munić, Darinko, „Utvrđivanje prava ribolova između Mošćenica i Lovrana 1742. godine“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 63.

⁵² Usp. Crnković, Nikola, „Isprava o primopredaji Kastavske gospoštije 1784. godine“, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 26, 1986., str. 133.

zasvjedočeni na starim razglednicama. Tu su i oni toponimi najmlađeg postanja (*Pod Ekcelzior, Kolumbova jaja, Mathaus*).

Pronalaženjem autohtonih kazivača za svaki pojedini lokalitet (Ika, Lovran i Medveja) sintetski je obuhvaćena cijela obala Lovranštine. Premda ne ulazi u uži krug obalne toponimije, tome je korpusu pridodana dijelom i priobalna linija koja se nalazi u području između današnje magistralne ceste i same obalne linije radi nadopune korpusa i potpunijeg korištenja informacija dobivenih od izvornih govornika kako bi što veći broj toponima ostao zabilježen. Naime mnoštvo je toponima u ovoj toponimijskoj „ničijoj zemlji“ naprosto izgubljeno: često nisu upisani u katastar kao zasebne čestice, a onda ni sa zasebnim imenima zbog blizine mora (i vjerojatnog gledanja na cijelo područje kao jedinstveno pomorsko dobro). S druge pak strane oni obuhvaćaju dovoljno širok pojas koji je lokalno stanovništvo ipak nekako imenovalo (npr. *Sanatorio, Pod Svetega Mikulu, Vilenštrase, Od Popih, Mrtvačka stena, Kava* itd.).

Svi su navedeni toponimi precizno ubicirani i adekvatno grafički prikazani, što je ključno za puni opis svakog pojedinog toponima. Osim centralnog oslonca na kazivače, korištena je i sekundarna literatura za rasvjetljavanje nekih imena ili dodatna pojašnjenja, a korišteni su i primarni izvor (fond notarskih spisa) za lociranje najstarijih spomena nekih od zasvjedočenih toponima.

Za razliku od nekih dosad prostorno organiziranih istraživanja lovranske toponimije učinjen je pomak prema „tematskim“ grupama, pri čemu ovdje istraživana obalna toponimija treba služiti kao poticaj da se daljnjim istraživanjima obuhvate i druge podskupine toponima (oronimi, hidronimi itd.) na toponimima prebogatu prostoru Lovranštine.

Informatori⁵³

- Malinarić, Nevio (Volosko, 27.5.1955.), intervju vodili Ana Montan i Igor Eterović 7. veljače 2018. u Lovranu.
- Pavlović, Ferdinand – Ferdi (Rijeka, 19.3.1964.), intervju vodili Ana Montan i Igor Eterović 4. travnja 2017. u Iki.
- Zahej, Vjekoslav – Veja (Volosko, 21.6.1950.), intervju vodili Ana Montan i Igor Eterović 13. travnja 2017. u Lovranu.

⁵³ Duboko zahvaljujem svoj trojici informatora, kao i kolegici Ani Montan za pruženu pomoć oko realizacije intervjuja.

Izvori

a) Arhivalije

Državni arhiv u Rijeci(HR-DARI):

- Fond 41, *Javni bilježnici Rijeke i okolice*, sv. 24.

b) Računalne baze podataka

- *Arkod*, <http://www.arkod.hr/>, preuzeto 12. ožujka 2018.
- *Geoportal Državne geodetske uprave*, <http://geoportal.dgu.hr/>, preuzeto 12. ožujka 2018.

Literatura

1. Boerio, Giuseppe, *Dizionario del dialetto Veneziano*, Reale tipografia di Giovanni Cecchini, Venezia, 1869.
2. Crnković, Nikola, „Isprava o primopredaji Kastavske gospoštije 1784. godine”, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 26, 1986., str. 125–136.
3. Eterović, Igor – Babić, Frane, „Prilog istraživanju toponimije Lovranšćine: mikrotoponimija Tuliševice“, *Zbornik Lovranšćine*, knj. 3, 2014., str. 189–232.
4. Eterović, Igor, „Prilog istraživanju toponimije Lovranšćine: mikrotoponimija Lovranske Drage i Visočica“, *Zbornik Lovranšćine*, knj. 4, 2016., str. 163–216.
5. Eterović, Ivana – Doričić, Robert, „O jednome graničnom sporu Lovrana i Mošćenica iz 17. stoljeća“, *Zbornik Lovranšćine*, knj. 5, 2018., str. 21–50.
6. Gilić, Stanislav, „Obalni toponimi u Lovranštini“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 139–143.
7. *Hrvatski jezični portal*, <http://hjp.znanje.hr/>, posljednji put pristupljeno: 15.2.2018., 23h.
8. Lozzi Barković, Julija – Barković, Boris, „Lovranski mandrač na prijelomu 19. i 20. stoljeća“, *Zbornik Lovranšćine*, knj. 2, 2012., str. 119–139.
9. Margetić, Lujo, „Povijesno-pravni aspekti staroga Lovrana“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 53–57.
10. Melinčević, Andrija, „Turistički ‚image‘ Lovrana nakon izgradnje Hotela ‚Excelsior‘ i dopunski motivi turističkog boravka“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 247–253.
11. Munić, Darinko, „Dokument o utvrđivanju prava ribolova i svjedočanstva o lovu između Kastavske gospoštije i Pazinske grofovije“, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 27, 1986., str. 137–145.

12. Munić, Darinko, „Utvrđivanje prava ribolova između Mošćenica i Lovrana 1742. godine“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 59–67.
13. Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 1 (A–J), JAZU, Zagreb, 1971.
14. Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 2 (K–poni’), JAZU, Zagreb, 1972.
15. Skok, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 3 (Poni’–Ž), JAZU, Zagreb, 1973.
16. Skračić, Vladimir, *Toponomastička početnica: Osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja*, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2011.
17. Šimunović, Petar, *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2009.
18. Šimunović, Petar, *Toponimija hrvatskoga jadranskoga prostora*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
19. Viškanić, Damir, *Quaderna capituli Lovranensis*, Adamić – Katedra Čakavskog sabora Opatija, Lovran – Rijeka, 2002.

SUMMARY

The Coastal Toponymy of Lovran Region

In this article the results of the research of the coastal toponymy of Lovran region are being presented, which has so far received extremely modest attention in scientific literature. The basic aim is to complete the list of coastal toponyms along the entire coastal line of Lovran region, i.e. all three cadastral districts that descend from the Učka slopes to the sea (districts Oprić, Lovran, and Tuliševica). The toponyms have been collected from local informants who were (and still are) connected to the sea and coastal line of this area with their life and work. Particular attention has been paid to the motivation of some toponyms that have a foothold in some of the customs, events or happenings still alive today in the discourse of the local population, primarily fishermen and other people connected to the sea.

Key words: *toponymy, coastal toponymy, Lovran region, informants*